

Hans Pelt, directeur Albemarle: 'Bestaat de stadsdeelraad eigenlijk wel?'

Hans Pelt is al twaalf jaar vestigingsdirecteur van Albemarle (voorheen Akzo Nobel). Hij constateert dat met de dienstverlening van het jubilerende stadsdeel niet veel mis is. Bij het besturen van Amsterdam-Noord zet hij wel enkele vraagtekens. 'Naar mijn idee heeft het stadsdeel veel te weinig beslissingsbevoegdheid.'

De aimabele Pelt ontvangt de driekoppige delegatie van 'noord één' in zijn ruime, maar sober ingerichte werkkamer. Het fraaie uitzicht op de hoge bomen van het Vliegenbos werpt meteen de eerste vraag op: is Albemarle een echt Noord-Amsterdams bedrijf? 'Als je hier aan het IJ al vanaf 1901 gevestigd bent, mag je wel zeggen dat dit een Noord-Amsterdams bedrijf is. De tijd dat ook veel medewerkers van het bedrijf in Noord woonden, is echter voorbij. De huidige operators hebben veelal een HTS-opleiding en die mensen vind je niet in Noord. De stijl van werken van ons bedrijf is nog altijd Amsterdams te noemen. Veel Amsterdamse grappen en grullen op de werkvloer. En de huidige eigenaar, Albemarle, is een beetje een vechtersclub, dus dat past ook bij de Amsterdamse mentaliteit.'

Zunderdorp

Zelf heb ik zeker iets met Amsterdam-Noord, ja. Niet alleen heb ik hier een groot deel van mijn werkend leven doorgebracht, maar ik heb ook enkele jaren in Zunderdorp gewoond. Met veel plezier trouwens - 's ochtends werd je gewekt door het geloei van koeien. Ik heb er zelfs een beetje spijt van dat ik mijn huis verkocht toen ik een nieuwe functie kreeg bij Akzo Duitsland.'

Omdat Hans Pelt van 1974 tot 1987 ook al bij de fabriek aan de Nieuwendammerkade werkte, heeft hij de invoering van de stadsdelen bewust meegemaakt. Hij vindt dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven de afgelopen 25 jaar duidelijk vooruit is gegaan. 'Ik heb daar wel een aardig voorbeeld van. Toen wij ooit een oude schoorsteen moesten slopen, vroegen we natuurlijk keurig een sloopvergunning aan bij de gemeente Amsterdam. Uiteindelijk waren we gedwongen om te slopen zonder vergunning, omdat de schoorsteen echt dreigde om te vallen. De vergunning van de gemeente kwam pas twee

jaar later. Dat gaf mij toen het gevoel dat er aan de dienstverlening nog wel het een en ander te verbeteren viel. Volgens mij is die verbetering er wel gekomen met de invoering van de stadsdelen.'

Bioscoop

Over het bestuurlijk deel van het stadsdeelstelsel is de vestigingsdirecteur een stuk kritischer. 'Ik heb het idee dat de stadsdelen ooit zijn bedacht als kleine steden of dorpen. Daar is niet veel van terecht gekomen. Een stad is een leefgemeenschap, met een eigen kern, een eigen uitgaansleven. Noord heeft niet eens een bioscoop! Ik vraag me af of de mensen hier echt het gevoel hebben dat ze in het stadje Amsterdam-Noord wonen. Dat brengt mij op de vraag, een beetje flauw misschien: bestaat de stadsdeelraad eigenlijk wel? Ik zag in een paar jaarverslagen van de gemeente Amsterdam vreemd genoeg geen enkele verwijzing naar het stadsdeel... Naar mijn idee heeft Noord veel te weinig beslissingsbevoegdheid. Voor heel veel zaken moet de gemeenteraad van Amsterdam nog toestemming geven. Ik zou me zelf ongelooflijk gehandicapt voelen als ik zo zou moeten werken. Maar ondanks mijn kritische houding wil ik graag zeggen dat er de afgelopen 25 jaar ontzettend veel werk verzet is in Noord, zowel planologisch als qua bedrijvigheid. Kijk maar naar wat er nu bijvoorbeeld gebeurt met het Shellterrein.'

Chemicaliën

Albemarle heeft weinig te maken met het stadsdeel. Alle (milieu)vergunningen moet het bedrijf aanvragen bij de provincie. Over het algemeen verloopt dat probleemloos. Albemarle produceert chemicaliën - katalysatoren voor de petrochemische industrie - maar volgens Pelt levert de onderneming geen risico's op voor de omgeving. 'Dit is een milieubewust en veilig bedrijf, zonder

enig gevaar voor explosies of andere ongelukken. Woningbouw en dit bedrijf bijten elkaar dus niet. Nog altijd organiseren we regelmatig open dagen voor de buurt en andere belangstellenden, maar de belangstelling is behoorlijk afgenomen nu de risico's zo klein zijn geworden. Vroeger kwamen er duizend mensen naar een open dag, nu nog een stuk of honderd.'

De tijd dat lokale actiegroepen zich verzetten tegen de aanwezigheid van een chemische fabriek op luttele honderden meters van Vogeldorp en de zeventiende-eeuwse huizen van de Nieuwendammerdijk is allang voorbij. De 'bedreiging' voor Albemarle komt de laatste jaren uit een heel andere hoek. Wethouder Stadig keek al eens met begierige ogen naar het bedrijfsterrein aan het IJ en stadsdeelvoorzitter Rob Post liet zich onlangs ontvallen dat je op deze plek 'ook mooi kunt wonen'. 'Ik stoor me aan zo'n uitspraak. Dit is een bedrijf dat investeert in schone technologie. Dat jaarlijks voor miljoenen euro's exporteert over de hele wereld. En dat werkgelegenheid biedt aan vijfhonderd mensen en twee- tot driehonderd contracters. En het enige wat meneer Post (voorzitter van het stadsdeel Amsterdam-Noord - red.) kan zeggen is: je kunt hier ook mooi wonen. Volstrekt onrealistisch bovendien. Als je ons hier wilt uitkopen, praat je over een bedrag met negen nullen. Er is sowieso een groot verschil in cultuur tussen de industrie en de politiek. Als wij een investeringsbeslissing nemen doen we dat voor een periode van zestien jaar. Dat zijn drie bestuurswisselingen! Probeer dat maar eens op elkaar aan te laten sluiten. Ik vond in mijn bureau toevallig nog een brief uit 1993 waarin de stadsdeelraad gevraagd werd om de 114e begrotingswijziging van dat jaar vast te stellen. Als ik met zoiets bij mijn baas kom... De tweede keer word ik bij wijze van spreken al ontslagen.'

Vindt Hans Pelt dat we het jarige stadsdeel dan ook maar zo snel mogelijk moeten opheffen?

'Met het stadsdeel kun je twee kanten op: echt verzelfstandigen of ermee stoppen. Het heeft geen zin om bijvoorbeeld het aantal stadsdelen te verminderen. Als je twee kleuters bij elkaar stopt, zijn het nog steeds twee kleuters en is het niet ineens een grote jongen - ook al is die kleuter 25 jaar. Zo lang de meerderheid van de besluiten door B&W genomen wordt, heeft de stadsdeelraad geen enkele meerwaarde. Als het stadsdeel blijft bestaan, wil ik de bestuurders graag de boodschap meegeven dat ze best een beetje trots mogen zijn op een internationaal opererend bedrijf als dit. Voor ons is verhuizen nooit een optie geweest. Wat mij betreft zitten we hier zeker nog dertig jaar.'

Hans Pelt

Metaalkundig ingenieur Hans F.H. Pelt (1946) is sinds 1994 directeur van de vestiging van Albemarle (tot 2004 Akzo Nobel) aan de Nieuwendammerkade in Amsterdam-Noord. Van 1974 tot 1987 werkte hij al bij hetzelfde bedrijf. In de tussengelegen periode was Pelt in dienst bij Akzo in Duitsland.

